

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 82

I brev af 8. december 2023 har udvalget efter ønske fra Lotte Rod (RV) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del – spørgsmål 82:

Vil ministeren redegøre for udviklingen på betydningsfulde kvalitetsparametre for dagtilbud, herunder normering, pædagogandel, gruppestørrelse, institutionsstørrelse og kvadratmeter pr. barn de seneste 20 år? Hvis der ikke er tilgængelige data for de sidste 20 år, bedes udviklingen oplyses for den længst mulige periode.

Svar:

I tabel 1-3 fremgår udviklingen i normeringen, andelen af hhv. uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter samt gennemsnitlig institutionsstørrelse. Udviklingen er opgjort på landsplan og for den datamæssigt tilgængelige periode for hhv. kommunal dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner¹. Af bilag fremgår tilsvarende opgørelser på kommuneniveau.

Opgørelserne beror på data fra Danmarks Statistik (DST) indsamlet til brug for normeringsopgørelse, som er blevet opgjort fra 2015 til 2022. Datagrundlaget på dagtilbudsområdet for 2015 vurderes ikke af en tilstrækkelig kvalitet til at kunne anvendes til de ønskede opgørelser, hvorfor der udelukkende redegøres for udviklingen fra 2015 til 2022. Det bemærkes, at datagrundlaget for 2015 og 2016 kun dækker 78 kommuner. Som følge heraf kan der ikke beregnes et gennemsnit på landsplan i disse år, hvorfor opgørelserne på landsplan kun strækker sig fra 2017 og frem.

Børne- og Undervisningsministeriet råder ikke over data, der muliggør en opgørelse af hhv. gruppestørrelse og kvadratmeter pr. barn, og har derfor ikke mulighed for at redegøre for udviklingen herfor.

¹ Der foretages ikke tilsvarende opgørelse for privatinstitutioner samt puljeordninger, da datagrundlaget herfor ikke er af tilstrækkelig kvalitet.

21. december 2023
Sagsnr.: 23/27635

Normeringer og omregnede normeringer

Af tabel 1 fremgår udviklingen i DST's normeringsopgørelse i hhv. kommunale dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner opdelt efter alderssvarende daginstitutioner for 0-2-årige børn (vuggestue) og aldersvarende daginstitutioner til 3-årige børn indtil skolestart (børnehave) opgjort på landsplan for perioden fra 2017 til 2022.

Endvidere fremgår de omregnede normeringer i kommunale og selvejende daginstitutioner for 2019 til 2021 opgjort på landsplan for hhv. vuggestue og børnehave. De omregnede normeringer tager højde for to af de tre korrektioner, som er fastsat i "Bekendtgørelse om opgørelse af normeringer i daginstitutioner". Nærmere bestemt benyttes en lederandel på 85 pct. i stedet for 100 pct., ligesom børn, der rykkes op i børnehave, før de er fyldt tre år, skal sikres en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. Der er i de omregnede normeringer ikke taget højde for den tredje korrektion; personale ansat for de statslige puljemidler til sociale normeringer. Det skyldes, at denne korrektion først kan foretages på 2023-data, når data herom foreligger - forventeligt i 2024. Dagpleje er ikke omfattet af lovkravet om minimumsnormeringer, ligesom der ikke er aftalt korrektioner til opgørelsen heraf.

Tabel 1
Udvikling i normeringer på landsplan, 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dagpleje						
DST's opgørelse	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Daginstitution, 0-2 år (vuggestue)						
DST's opgørelse	3,1	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9
Omregnede normeringer**	-	-	3,1	2,9	2,9	-
Daginstitution, 3 år til skolestart (børnehave)						
DST's opgørelse	6,2	6,2	6,1	5,8	5,7	5,6
Omregnede normeringer**	-	-	6,5	6,1	6,1	-

Anm.: Opgørelsen indeholder normeringen i kommunal dagpleje, samt kommunale og selvejende daginstitutioner er foretaget på kommuneniveau. De omregnede normeringer tager højde for to af de tre korrektioner, som fastsat i "Bekendtgørelse om opgørelse af normeringer i daginstitutioner"; lederandel samt korrektion for barnets alder. Personale ansat for de statslige puljemidler til sociale normeringer kan først fraregnes i 2024, når data forventeligt foreligger.

** Der er ikke opgjort omregnede normeringer for 2017 og 2018, da data for 2017 og 2018 mangler en række oplysninger, som er nødvendige for at kunne opgøre omregnede normeringer. Der foreligger endnu ikke omregnede normeringer for 2022.

Kilde: Danmarks Statistik (BOERN3) og Børne og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. registerdata fra Danmark Statistik.

Andel uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter (PAU)

Af tabel 2 fremgår andelen af det pædagogiske personale i hhv. den kommunale dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner, der enten er uddannet som pædagog eller pædagogisk assistent (PAU) opgjort på landsplan for perioden fra 2017 til 2022.

Det skal bemærkes, at metoden for opgørelse af uddannelsesniveau blandt det pædagogiske personale er blevet ændret fra 2019. Som følge heraf er de opgjorte andele i 2017 og 2018 ikke sammenlignelige med de efterfølgende år.

Tabel 2

Pædagogandel og PAU-andel blandt det pædagogiske personale, 2017- 2022, pct.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dagpleje						
Pædagogandel	7,2	8,2	7,3	7,8	8,2	8,4
PAU-andelen	6,0	7,0	7,2	7,7	8,8	9,5
Daginstitution						
Pædagogandel	59,1	59,6	57,9	55,8	54,5	52,8
PAU-andelen	6,2	6,6	5,6	5,6	5,8	6,1

Anm.: Opgørelsen inkluderer fuldtidsomregnet pædagogisk personale i kommunal dagpleje, samt kommunale og selvejende daginstitutioner. Der er et databrud mellem 2018 og 2019, hvor opgørelsesmetoden er blevet ændret. Til og med 2018 er det pædagogiske personales uddannelse opgjort pba. deres højeste fuldførte uddannelse, ligesom pædagogstuderende samt PAU-elever indgår i den beregnede pædagog- og PAU-andel. Fra 2019 er uddannelsen opgjort pba. personalets højeste fuldførte *pædagogiske* uddannelse, mens kun færdiguddannede pædagoger og pædagogiske assistenter indgår i den beregnede pædagog- og PAU-andel.

Kilde: Børne og Undervisningsministeriets egne beregninger pba. Danmarks Statistik (BOERN1).

Gennemsnitligt antal børn pr. daginstitution (forældrebestyrelsesniveau)

En daginstitution efter dagtilbudsloven kan bestå af flere enheder, hvor der er én fælles forældrebestyrelse og ledelse for hele daginstitutionen. Det er den enkelte kommune, som beslutter, hvordan dagtilbudsområdet skal organiseres i kommunen. I gennemsnit var der d. 1. oktober 2022 142 børn pr. daginstitution i kommunale og selvejende daginstitutioner på forældrebestyrelsesniveau.

Det gennemsnitlige antal børn pr. daginstitution er udelukkende opgjort for 2022. Dette skyldes, at datagrundlaget for de foregående år ikke er af tilstrækkelig kvalitet til brug for opgørelser over tid.

Data på kommuneniveau

Bilag 1 indeholder DST's opgørelse af normeringen i hhv. kommunal dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner fra 2015 til 2022 opgjort på kommuneniveau. Bilag 2 indeholder en opgørelse af omregnede normeringer fra 2019 til 2021 i kommunale og selvejende daginstitutioner opgjort på kommuneniveau. Bilag 3 indeholder en opgørelse af andelen af uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter (PAU) i hhv. kommunal dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner fra 2015 til 2022 på kommuneniveau. I bilag 4 fremgår det gennemsnitlige antal børn pr. daginstitution (forældrebestyrelsesniveau) i kommunale og selvejende daginstitutioner i 2022 opgjort på kommuneniveau.

Opgørelserne i bilag 1 og 3 dækker en længere periode - fra 2015 til 2022 - end opgørelserne på landsplan, som viser udviklingen fra 2017 til 2022, *jf. tabel 1 og 2*. Det skyldes, at der i 2015 og 2016 udelukkende er opgjort

tal for 78 kommuner, hvorfor der ikke kan beregnes et gennemsnit på landsplan.

Opgørelser på daginstitutionsniveau (forældrebestyrelsesniveau)

DST har for 2022 offentliggjort normeringer på daginstitutionsniveau (forældrebestyrelsesniveau) i 1.544 ud af 1.696 kommunale og selvejende daginstitutioner. Givet omfanget af denne opgørelse indgår opgørelsen ikke i indeværende svar. I stedet henviser Børne- og Undervisningsministeriet til dagtilbudsportalen, hvor det er muligt at tilgå daginstitutionsnormeringen i hver enkelt daginstitution, ligesom også pædagogandel, PAU-andel samt antal børn pr. 1. oktober 2022 er opgjort for hver enkelt daginstitution. Se uddannelsesstatistik.dk/pages/dagtilbud.aspx.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye